

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Соціальна відповідальність бізнесу»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Рік навчання 2023 – 2024, семестр 3/4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 6/5

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

д.е.н., проф. Єрмаков Олександр Юхимович

к.е.н., доц. Нагорний Віталій Володимирович

навчальний корпус № 10, кімната 405, 407

ermakovou@ukr.net ouermakov@gmail.com

nagornyvitaliy@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1034>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Завдання, цілі та опис занять: а) ознайомити студентів з основами корпоративної відповідальності; б) формування підприємницької позиції, орієнтованої на економічні, соціальні та екологічні аспекти; с) розвиток базових навичок самостійного прийняття рішень / вирішення проблем на основі принципів етики та відповідальності в житті та бізнесі.

Набуття компетентностей:

1. Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2. загальні компетентності:

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

3. фахові (спеціальні) компетентності:

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (2 курс)	Годин и (2СТ)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3/4 семестр					
Модуль 1 , Модуль 2					
Тема1 Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	3/3	1/1	Знання - знати та розуміти: 1. закономірності та наслідки ведення відповідальної людської справи, а також принципи створення та розвитку індивідуального підприємництва, включаючи етику; 2. Економічні, фінансові, соціальні, правові, етичні, екологічні умови ведення бізнесу; Навички – буде вміти: 3. Аналізувати, оцінювати та інтерпретувати економічні явища, бути відповідальним чи безвідповідальним аспектом ведення бізнесу - вказувати їх вплив та давати рекомендації щодо економічної політики; 4. Самостійно доповнювати та вдосконалювати набуті економічні знання та професійні навички - етика та економіка, дослідницький підхід до етичних дилем Компетенції – буде готовий: 5. Проводити професійну діяльність етично / відповідально, забезпечуючи повагу до досягнень та традицій професії	Здача наукових робіт, розробка власних ідей проєктів. Написання тестів, есе, підготовка презентацій виступів, Розв'язання ситуаційних вправ та задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Письмовий іспит (ефекти: 1,2,3,4), оцінювання лекцій під час занять (ефекти: 2,3,4,5)
Тема 2 Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	3/3	1/1			
Тема 3 Організаційно-економічне забезпечення управління КСВ	3/3	1/1			
Тема 4 Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	3/3	1/1			
Тема 5 Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	3/3	2/2			
Тема 6 Екологічна компонента соціальної відповідальності	3/3	1/1			
Тема 7 Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	3/3	1/1			
Тема 8 Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	3/3	1/1			
Тема 9 Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	3/3	2/2			
Тема 10 Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	3/3	2/2			
	30/30	13/13			
Всього за 1 семестр					70
Екзамен					30
Всього за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Гурочкіна В. В., Кравченко Л. В. Стратегічний аналіз корпоративної соціальної відповідальності промислових підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. № 3, т. 3. С. 198–205. Внесок українського бізнесу в реалізацію Україною Цілей сталого розвитку 2016-2020 р.р. URL: <https://csr-ukraine.org/research/vnesok-ukrainskogo-biznesu-sdg/>.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. ДСТУ ISO 14001: 2006. Системи екологічного керування. Вимоги та настанови щодо застосування.
4. ДСТУ ISO 14001-97. Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо застосування.
5. ДСТУ ISO 14004: 2006. Системи екологічного управління. Загальні настанови щодо принципів, систем та засобів забезпечування.
6. ДСТУ ISO 26000:2019 Настанови щодо соціальної відповідальності (ISO 26000:2010, IDT) URL:http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=87921.
7. Індекс прозорості сайтів українських компаній 2017. Укладачі: Зінченко А., Резнік Н., Саприкіна М. К.: Видавництво «Юстон», 2018. 28 с.
8. Індекс прозорості Компаній України 2019. К.: 2020. 64с.
9. Єрмаков О. Ю. Соціальна відповідальність : навч. посіб. К.: Компринт, 2015. 191 с.
10. Конспект лекцій з дисципліни Соціальна відповідальність. Уклад. І.А. Юр'єва. Харків: НТУ -ХПІ, 2016. 118 с.
11. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2015. 180 с.
12. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку : монографія. [П. В. Пашко, Л. Л. Лазебник, Ю. В. Кіндзерський, В. В. Гурочкіна та ін.] ; за ред. П. В. Пашка та Л. Л. Лазебник ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : вид.-поліграф. центр Університету ДФС України, 2019. 476 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 133). Підрозділ 1.3. С. 47–59.
13. CSR Practices in Ukraine 2012. under the editorship of M. A. Saprykina; Centre for CSR Development. Kyiv, 2012, 126 pages
14. Практики КСВ в Україні 2019. Під ред. Саприкіної М.; Центр «Розвиток КСВ». К.: 2019. 152 с.
15. CSR development in Ukraine: 2010–2018. Originated by: Zinchenko A., Saprykina M. Kyiv: Printing House 'Yuston', 2017. 52 pages.
16. SDG Compass: Посібник для досягнення Цілей Сталого Розвитку в сфері бізнесу URL: <http://csr-ua.info/csr-ukraine/wp-content/uploads/2016/09/2016-09-15-SDG-Compass-Guide-2015-ukr-web.pdf>.
17. Nahorni, V., Tiurina, A., Ruban, O., Khletytska, T., & Litvinov, V. Corporate social responsibility in modern transnational corporations. Amazonia Investiga, (2022). 11(53), 111-121. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.53.05.11>.
18. Tiurina, A., Nahorni, V., Ruban, O., Tymoshenko, M., Vedenieiev, V., & Terentieva, N. Problems and Prospects of Human Capital Development in Post-Industrial Society. Postmodern Openings, (2022). 13(3), 412-424. <https://doi.org/10.18662/po/13.3/497>.

Додаткова

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436 IV; зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Звіт за результатами II Національного Форуму «Бізнес і університети: трансформація освіти» укладач звіту: Янковська О. за редакцією: Саприкіної М. 2015р.
3. Звіт за результатами III Національного Форуму «Бізнес і університети: трансформація освіти» (22-23 жовтня 2015р). Укладач звіту: Янковська О., Зінченко А. За редакцією: Саприкіної М. К., 2015 р.
4. Конвенція ЄЕК ООН «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з екологічних питань (Орхуська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text
5. Навчальна програма «Корпоративна соціальна відповідальність у конфліктні часи: етичні дилеми для бізнесу» Центр «Розвиток КСВ», 2015 р. URL: www.csr-ukraine.org.
6. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000) URL: www.globalcompact.org.ua.
7. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Офіційний вісник України від 15.12.2008 №93. С. 89 - 310. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
10. Міжнародна організація праці: Конвенції та рекомендації, ухвалені міжнародною організацією праці. Женева: МБП, 1999. У 2 т. 242 с.

Інформаційні ресурси

1. «Круглий стол в КО» (Caux Round Table) URL: www.cauxroundtable.org.
2. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative — GRLI) URL: www.grli.org.
3. Європейська академія бізнесу і суспільства (European Academy for Business and Society — EABIS) URL: www.eabis.org.
4. Європейська асоціація етики бізнесу (European Business Ethics Network - EBEN) URL: www.eben-net.org.
5. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні: URL: www.globalcompact.org.ua.
6. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) - URL: www.nottingham.ac.uk/business/ICCSR.
7. Account Ability The Institute of Social and Ethical Accountability URL: www.accountability21.net.
8. Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності (Можливість бути першим) URL: <http://csr-ua.info/csr-ukraine/>.